

gazetesinin
okurlarına
armağandır.
Çarşamba
günleri
yayınlanır.

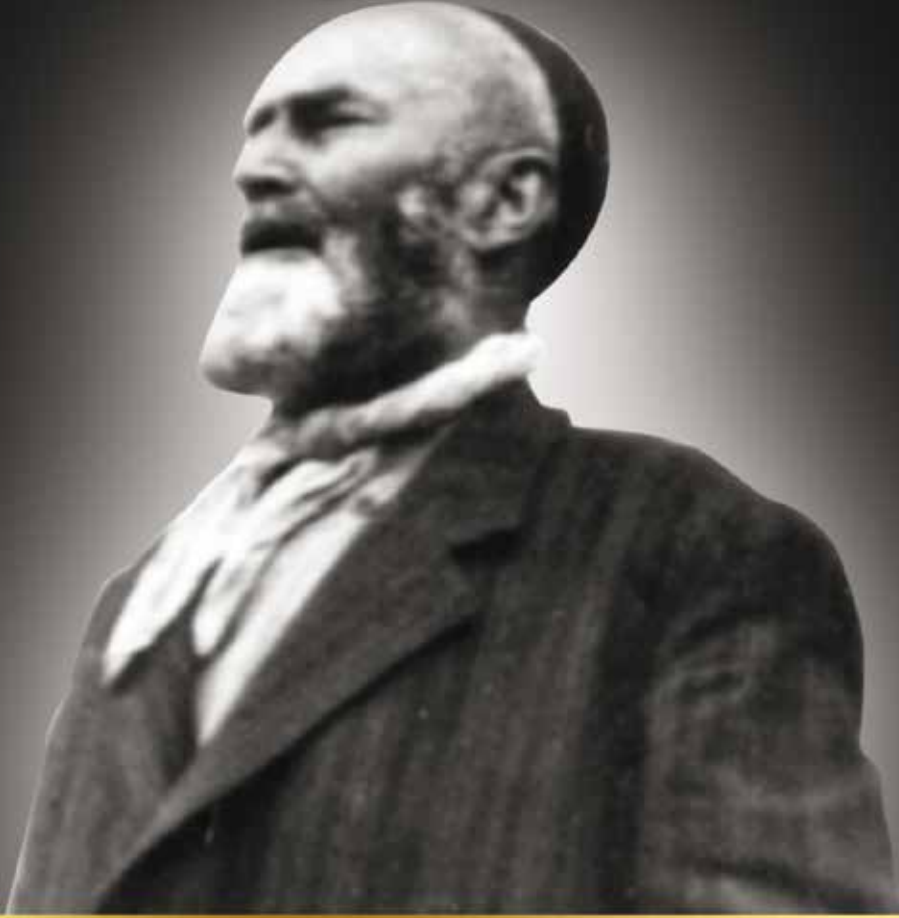
AKADEMİK

Sayfalar

Cilt: 12 Sayı: 4
15 ŞUBAT 2012 ÇARŞAMBA

Hazırlayanlar: M. Ali UZ - Ali IŞIK
maliuz@merhabagazetesi.com.tr • aliisik42@gmail.com

Hacı Veyiszade
Hacı Mustafa (Kurucu) Efendi

ÖZEL SAYISI - 2 -

“Vefatı üzerine yazılanlar...”

HOCAMIZ HACI VEYİSZADE...

Mehmet ULUCAN

Hocamız, Konya'mızın uzun yıllardan beri yetiştiregeldiği üstün zekâ, yüksek sima ve parmakla gösterilen din âlimleri silsilesinden biridir. Çok yakından tanıdığım muhterem hocamızın beni hayretler içerisinde bırakan şu üstün meziyetlerinin, kısaca da olsa zikrinden fayda umarım.

Hocamızın Arapçaya fevkalade vukufiyeti vardı ve en az anadili gibi konuşabilirdi. Ziyaretine gelen Araplar nerede tahsil gördüğünü sorarlar, Konya'da, deyince şaşakalırlardı. Kur'an-ı Kerim'i ezberden okuduğu gibi birçok fıkıh ve hadis meseleleri, şiir ve hikmetli sözleri hafızasında kolayca muhafaza edebiliyordu. Ayrıca tefsirde, hadiste, fıkıhta, siyerde ve diğer dinî bilgilerde de çok ileride idi. Bütün hayatı bo-

yunca okumak, okutmak en büyük ideali idi. Yüzlerce talebe yetiştirmiş, binlercesinin yetişmesine medar olmuştu. Bu hususta yorulmak bilmez bir irade ve kudrete sahipti.

Hele onun görülmemiş o mütevazı hâli, kitlelerin kendisine bağlanmasına vesile olmuş, bütün halkın sevgi ve saygısını kazanmış idi. Vatandaşlar arasında hiçbir fark gözetmezdi. Fakir zengin, küçük büyük, kadın erkek, yerli ve yabancı her kim olursa olsun hepsini severdi. Dudaklarındaki mutakabbir ve kendisine has güzel bir konuşma üslubu kalplere nüfuz eder, gönülleri fetheder, ruhlara tesir ederdi. On binlerce kişi kendisini ziyaret eder; hepsi de aradığını onda bulur, herkes memnun ve mesrur olarak dönerlerdi. Ziyaretine bir

gelen bir daha gelmek isterdi. Tek kelime ile denebilir ki, merhum ilmin, ahlakın ve faziletin bir sembolü idi. Son derece halim ve mütevazı idi. Caddelerden geçerken küçük büyük herkese selama durur, duasını alırlardı. Onun ahlakı tıpkı dört başı mamur tam bir Müslüman ahlakı idi. İşte gıpta edeceğimiz en iyi en güzel meziyet de budur. Merhuma Tanrı'dan mağfiret, bizleri de şefatine nail etmesini niyaz ederim. (Öz *Demokrat Konya*, 8 Şubat 1960, s. 2, 3.)

HACI VEYİSZADE HACI MUSTAFA EFENDİ'Yİ RAHMETLE ANARIZ!.

Memduh Yavuz SÜSLÜ

Merhum, mekarim-i ahlak sahibi kâmil bir zat idi. Yüce dinimizin en büyük hasletlerinden olan, hemcinsine muhabbeti, toleransı, aşkı kendine pişva eylemişti. Kimi görürse büyük, küçük demez selam verir, tanıdıklarının hâl ve hatırını sorardı.

Merhametle; Hazreti Peygamberin muhabbetini celbetmeğe çalışırdı.

Aşk-ı Muhammediyye ile serapa mestti. Va'zederken, hele dualarında kendinden geçer, bir vecd ü istiğrak içinde manevi âlemin sonsuzluklarına daldardı. Pirlere, velilere, Âl-i Beyt-i Rasûl'e, Hazreti Mevlâna'ya kalben çok bağlı idi. Konuşmalarında, dualarında bu bağlılığını her an ü zaman gözyaşlarıyla belirtirdi. Merhum Ziya Efendi, Fahri Efendi hazretlerine karşı derin bir incizabı vardı.

Dünyada en büyük isteği Hicaz'a gitmekti. Cenab-ı Hak bu muradını da ihsan eyledi. Zühd ü takva içinde imrar-ı hayat eyledi. Hem müteşerri hem de mutasavvıftı. Ehl-i tasavvufu tazim ve terkimle yâd eder, onlara dahletmezdi. Medrese ilimlerini tahsil eylemiş olan Hacı Mustafa Efendi mükemmel bir müderris idi. Tilavet-i Kur'an'da, şahsına göre bir halaveti vardı. Şaşmaz, yanılmaz bir hafız idi.

Merhum pederleri Hacı Veyis Efendi gibi imameti hiç bırakmadı. Âdet olduğu üzere bazı hocalar arasında zuhur eden dedi kodulara hiç

kulak vermezdi. Fevkalade mütevacızı idi.

Tebliğ kürsüsüne geçtiği zamanlar da edip ve eriyb bir âlim olduğunu daima belli ederdi, kimseyi kolay kolay tekfire yeltenmezdi.

Herkes için yüreğinde ve dilinde güzel zan taşırdı.

Hükümet emirlerine karşı daima itaatli idi. İhtiras ve davadan tamamen azade olan Hacı Mustafa Efendi her hâliyle kâmil bir âlimi olarak yaşadı. Memlekette yapılacak olan bütün hayır işlerine canla başla yardım ederdi. Birçok çeşmelerin, yolların, köprülerin, okulların, camilerin, mescidlerin, hastanelerin hatta bugünkü İmam ve Hatip Okulunun, İlahiyat Fakültesi binalarının yapılmasın da bu merhum başlı başına büyük bir amil olmuştur. (Bu ilim müesseselerinde Hacı Mustafa Efendi için bir dersane adının konulmasını isterim.)

*Can ol ki "Nefahtü" dedi Kur'an'da ona Hak,
Ol nefha-i Rahmaniye'dir bu sırr-ı mutlak,
Ol ruh-ı izaftıyedeki erdi odur insan,
Ol nokta-i kübradır olan suret-i Rahman,
İnsanda denir ona dahi Âdem-i mânâ,
Hem ruh-ı musavverdir o, hem akil ü dânâ,
Zira ki cibana neye geldiğini bildi,
Maksut olunan matlab-ı âlâsını buldu.*

Hacı Veyiszade Hacı Mustafa Efendi gibi muteber bir âlimi kaybettüğümüz için ne kadar elemnâk olsak yeridir. Onun aziz ruhuna Cenab-ı Hak'tan rahmetler niyaz eylerim. (Yeni Konya, 9 Şubat 1960, s. 2.)

AZİZ SEVGİLİ HOCAM...

Sait ADEMOĞLU

Sizden nişane istediler. “Mekânları mekânsızlık, nişanları nişansızlık” olanlar hangi remizler kullanıldığını fakir Ademoğlu bilmiyor ve bileceklerin de asla başaramayacaklarını mantıken kabullenmiş hâlde.

Yoklukta işaret aramanın aşıkâr beyhudeliğini naksedenler mi var acaba? Onlara cevabım:

“Suda yol açmayın” olacak.

Canlardan aziz olan sizin için “Bütün meziyetleriyle kâmil, Resulün ahlakıyla ahlaklanmıştı” dersek, bunu izaha imkânı var olan yolların sonsuzluğunu şu serçe akıl idraki, ne dereceye kadar ... (kelime okunamadı)

Bir vasfının yazısı bir derya mürekkebi.

Bunu hangi kitp istiap edecek?

Fakat gönül dudağı madem ki sizi yâd etmekle zevk almak hevesinde o hâlde müsaade ederseniz, sizin izninizle, sizden ancak (birazın içindekinden dana az) olabilecek olan şekilde bahsedebileyim.

- İleri geri laflarımı kerem ve mafiret denizine sunarım.

Ulu Tanrım!

Büyüklüğü'n bile yanında çok küçük kaldığı Yüce Allah'ım, daha düne kadar dünyadaki Resulullah'ın bahçesinde, bir Muhammediye gülü vardı:

(Kokusunu sevdiği kadar alabileceğim bir gül.)

Rahmetinin suyuyla neşvünema bulmuştu o.

Cemalinin nuruyla renklenmiş, sevgiyle dikenlerini yok etmişti.

... Ve en sonunda aşkınla yokluk kapısını açmıştı.

Fakir onu ilk görüşte cazibesine kapılmıştı.

“Ben çöp o kehribar oldukça böyle olması mukadderdi. Huzurlarında esen dört mevsimden azade bir hava” içinde ruhlar gaşyolurdu adeta.

Bakışları ılık ılık akardı gönüllere.

Bin renkli vecd-i mübareklerinde erirdiniz yavaş yavaş.

Dermandı dertlere inci sözleri.

Şeriatı ona bakarak tatbik edebildiniz.

Nefse muhalefet, Hakk'a muhabbet yollarını ondan öğrenebilirsiniz. “Ölmeden evvel ölünüz” sırrını onda görebilirdiniz.

Gök tavan, yer taban arasındaki cümle mahlûkatın ihvan gözüyle görebileceği göz onda idi. Nazarının kimyasına ise ehinden başka kimse vakıf olamazdı.

Renk farkı gözetmeksizin bütün insanlığa âşık ve bütün insanlığın da ona âşık olabileceği canlı birini mi görmek istiyorsunuz? Hazret-i Mevlâna yanında Mevlâsını bulan Hacı Mustafa'ya koşun derdim, devr-i saadetlerinde.

İlimlerin yuvası, riyazet ve mücahedenin canlı timsaliydi. Miskti, şekerdi, balı. Biz sinek mesabesindeki kimselerin zevkle, istekle, iştiaqla banıp da can vermek isteyecekleri bir bal. En küçüğünden en büyük adamına kadar son ümit melcei, bütün hayır müesseselerinin banisiydi. Yedisinde yetmişine herkese ayna.

Tevazu onunla ifti-
har buldu.

Mahviyat son du-
raklarını idrake yelten-
di.

Tasarrufunun eser-
lerini saymak ne müm-
kün. Bence bunların
hepsinden efdal olanı
gönülleri sevk-i ilahiy-
le boyamasıydı. “Cen-
nete zincirle” çekenler-
den değildi. Muhabbet
meltemiile bizleri öyle
bir sürükleyişi vardı ki,
Allah indindeki mak-
buliyeti zalim kısa mi-
zacını değiştiremedi
mi?”

Ey sevgi buhurda-
nı, ey canan derdine
düşmüşlere derman,
bulunduğun latif
âlemden kesafet
âleminde bulunan biz-
leri lütuf ve himmetle-
rinle irşat edeceğinize
eminiz. Tasarrufunun
daha da “yalın”laştığına
iman edenlerdeniz.
Duan bereketiyle geri-
de bıraktığın bizleri
ölünceye kadar doğru
yolda himaye ve ukba-
ya göçtüğümüzde Re-
sulullahımızın şefaitle-
rine mazhar olucular-
dan kıl!

- Bu duayı kabul
buyur Ulu Tanrım!
Âmin.

Ey oğul!

Mana âlemlerinde ummanların
nasıl meczolduklarını görmek isti-
yorsan Hz. Mevlâna’dan biraz ötede
Üçler denilen makbere gittiğinde bir
Mustafa’nın da bir beldeyi bir uçtan
diğer uca ruhaniyetiyle nasıl kuşattı-
ğına bak. O gözlerin asla gurup et-

meyeceğine sen de inan!

Devrin insanlık takviminden bir
yaprak daha düştü.

Kılavuz bir yıldız daha hâk edil-
di, manevi semalara.

Onun da bir güneş olduğunu gör
yaklaştıkça. (Öz *Demokrat Konya*, 8
Şubat 1960, s. 3.)

TERTİP HEYETİ

Başsağlığı

Büyük kaybımız için ne dediler

Başkurt S. 2 de

zun yıllardanberi yetiştirildiği üslupla, yüksek ahlak ve pa-makla gösterilen dâimîleri a'alesinden b'irdir. Çok yakından tanıdığım müsh erem hocamızın beni hayretler içerisinde bırakan şu üstün mez yerleri'nin, kısaca da olsa zikrinde layda umama.

Hocamızın Arapçaya fev kalide vukufiyeti vardı ve en az aradığı gibi konuşabilirdi. Ziyaretine gelen araplar neredede tahsil gördüğünü sorar'a, Konyada doğmuş şaşaklılardı. Kurani Kerim'i ezberden okuduğu gibi birçok hadis ve fıkıh meseleleri, şiir ve hikmetli sözleri hafızasında kolayca muhafaza edebiliyordu. Ayrıca, telisinde hadiste, fıkıhta, şerhinde ve diğer d'ni b'ilerde de çok ilerde idi. Bütün hayata boyunca okumak, okutmak en büyük ideali idi. Yürlece'nin yetiştirilmesine b'ir lerce'nin yetiştirilmesine meddâr olmuştu. Bu hususta yerinlemez b'ir lerce ve kudretle ehlitli.

Her anın görüşme'si o mütevazı hali k'ilelerin kendine bağlanmasına ve ale olmuştur. Bütün hal'ın sevgi ve saygısına b'hakkın kazanmış idi. Vandağlar arasından hiçbir fark göstermezdi. Fakir, zengin, küçük, büyük, kadın, erkek, ye'li ve yabancı her kim o'na ulaşan hepini sevdi. Dudağ'ından suvari tebessümü ve zindene has güzel b'ir konuşma üslubuna kabiliyetle n'üzle edebiliyordu. Her bir f'eh'de, ruhuna tesir edebirdi. On b'ir'ere k'ile kend'sini z'ayret eder; hepisi de aradığını onda bulur, herkes memnun ve mesur olarak dönerlerdi.

Ziyat'ine b'ir ge'ne b'ir daha gelmek istedi. Tek kelime ile denedi; b'ir me'mur 'l'm'in ahlağı ve faziletini bir semboz id. Son derece h'ali ve mütevazı idi. Cade'lerden geçerken küçük büyük herkes selama dururdu asını alırdı. Onun ah'lağı l'pki dört başı mamur tam b'ir müslümanın ahlağı idi. İste ayta edeceğim'iz en iyi en güzel meziyetle budur. Merhumata Tanrıdan mağfiret b'izleri, de g'elacına na'el etmesini n'ayaz ederim.

★
SALT ADEMÖĞÜ
Dedi ki:

III— Sayın Salt Ademöğü bu hocam elendi hakkında sor duyduğum sorulara şöyle cevap verdiler:
«Bismillâh! rahman-irrahim.
Hacı Mustafa elendi! Hacı Mustafa elendi!
Az'ı sevgili hocam, Sâdân n'igane isadiler. Mekânları mekânusuk, n'igânları n'igânusuk olanlar için hangi rem'is'e kullanıldığını fak'r Ademöğü b'izleri ve bilceklerin de c'ala

«...miyacak'larını man'iken kabul'lenmiş halde.
«Yoklukta i'şaret aramama'ş kâr beyhude'liğini nakse'denler mi' var acada? Onlara cevapları:
«Sada'yo açmayın' o-lacak.

Çar'ından az'ı olan si'na'le'nin «Bütün meziyetleri'yle kâim'i, Resulün ahlağıyla ehl'ül'man'ıya' dâirek, bu'n'a z'ahâ imkânı var olan yol'una se'vâs'ı'şunu su serçe ağız idrâbi. Ne dereceye kadar edeb'ilecek?

Bir vâkıf'ın yâni b'ir derya mürekkebi.
Bunu hangi k'lip istab edece'?

Fakat gönül duduğın madem'ki s'izi vâd'etmekle zevk ol'mak havesinde o h'âlde mü'âzede edeceğim'. S'izi i'zâle s'izden ancak b'izim'in, c'inde'nden daha az'ı o'labilecek olan şekilde bahsed-b'ileyim.

— Leri ve geri lâflarımı senin korem ve mağfiret de'n'ine sunarım.
Ulu Tanrısal

Büyük'lüğün b'ir'e yonında çok küçük kaldığı Yüce Allahım, d'ha d'üne kadar dünyadaki Resul'ullahın bah'esinde, b'ir Muhammediye güllü vardı:
(Köküsünü sev'diği kadar al'b'ilece'm bir gül)
Rahme't'in suyuyla neş vünema bu'muştu O.
Cemal'ın nuruyla renk lem'i, sevgiyle d'kenlerini yok etm'i'ti.
«Ve en sonunda mekân-la yokluk kapasını açmıştı.
Fakat on'ı k' n'üğüle e'z zibene'si k'arim'e'im.
«Ben çöp o kehr'bar ol'dukça b'öyle ol'ması muhk'ard'dı. Husurlarında esen d'âr mevsiminde dâde b'ir havas' içinde ruh'ar g'ayye-lurdu dâde'di.
Bakışları il'ik, il'ik akardı gönüllere.
Bin renk'i v'eed'i müba-reklerinde s'iridiz yavaş ya-vaz.
Dardandı dertlere ind'i sözleri.

Şer'atı ona bakarak t'uk edeb'ildiniz.
Nefse muhalefet, Hakke muhabbet yol'una ondan öğrene'b'urdun'a. «C'imesden evvel Sâliniz' s'irını onda göreb'ildiniz.

Gök tavan, yer taban arasındakı cümle mah'luka-tın il'ham gözüyle göreb'ilece'ği gös'ünde idi. K'asım'ın k'ıymasına se'v'inden bağ'ka k'mese vâkıf olamazdı.

Renk t'arık göze mekân b'izden is'ân'lağı, âp'ik ve b'izden is'ân'lağı da ona ş'ik o'ob'ilece'ği am'ik b'irini mi gö'mek ist'iyorsunuz? Haz're! Mev'âzâ yanında Mev-lâ'nın bul'un hocı Mustafa ve k'asım d'erdim, dev'î sâd'dette ind'e.

İmlerin yuvanı, ana k'aynağı, r'iyaze ve mücahade'nin can'ı is'ân'lağıdır. Me'si Ş'ek'de, Ba'dı. B'z s'nek me'sabesinde' k'asimlerin zevkle ist'ilek ist'iyiş'ine b'izim'le can vermek'le e'yyekleri b'ir b'ir. En küçüğünden en büyük ardamına kadar son üm'î me'sab'e; b'izim hayr m'î es'aseler'in bân'ıydı. Ye'di'nden yetim'ine ke'he'se'p'ayn.

Tevazu onunla if'har buldu.
M'hviyat son durakları'nı idraka ye'tendi.

Tasarrufunun ees'etlerini say'mek ne mümkün Bence bun'arın h'epinden ek'al ol'ması gönülleri sevgi il'ahıyla boyamayıydı. Cenne't'e g'irici'e c'ek'lerden deş'i'di. Muhabbatı me'llem'i b'ir'e ri ö'ye b'ir s'it'ilevisi vardı ki, Al'ah ind'inde' me'k'bul ye'ti s'âlim k'asım m'aracını de'ğ'ist'irmedi' mi'te.

Ey sevgi' buhurdamı, ey c'ânan d'erdine düğmüslere dem'yan, bulund'uğun l'â'î â'lem'den k'asafet d'âm'inde bu'unan b'izleri l'ûl ve h'im-melle'ine irşad edeceğ'i'ne em'în'iz. Tasarrufunun d'ha da s'yalan' lağı'şına im'an

eden'erdiniz. Duan bereketiyle g'erde b'ur'ş'ın k'ile'r' ö'lünceye kadar doğ'u yol da h'imaye ve uk'b'aya g'öç'ünce Resul'ullah'ın me'sab'elerine mazha' oluc'u'ardan k'ill.

— B'ir d'uyvı k'ub'ul bu-yur Ulu Tanrı'm! Am'm.
Ey oğul.

Mânâ â'v'elerinde um'manlara naz'î me'az o'duk-larını gö'mek ist'iyen H'â Meylâ'dan b'ir s'ede Uç-le d'ev'ile me'tbere g'ü'ş'ün de, b'ir Mustafânın da, b'ir b'ir dev'i b'ir uç'arı d'ifer uca ru-han ve'lyele n'âr'ı kuşat'ı'ş'ına bak- O g'öster'e a'la'ğı n'ân etmeyece'ğine sen de i-nan'lı.

D'ev'r is'ân'lık t'akv'm'a den b'ir yarak dâde d'ü'dü. K'ıyav' b'ir v'iz'de d'ha hâk edild'i, manevi sema-lara.

Onun da b'ir n'ü'ş' oldu ş'una g'ör yaklaşı'ş'ka.

★
YAŞAR GÖKÇEKİN
Sözleri:

V— Hocamız Yaşar Gök çek sorularımıza şöyle ce-vap verdi:

F'k'ler tohum gibidir. Tohumun ve ece'ği mahsul'ü z'irindeki â'm'ilerin b'ir'ic'is'i, toprağın inbat kabiliyeti o'duğu gibi, f'kr'n tesir ve de-vam kabiliyeti de muh'ab'at'm f'kr'i al'ış, im'az ve üre'ti'ş' ka-biliyeti'le m'ü'tenâs'ır.

Hoca elend'i'n ş'und'a har'reti Peygamber' ah'd'ünün b'ir m'üess'is'in, ilim ve te-vazuu v'eed hal'ine gel'm'ş' o'ş'kın ul'vi tezah'ürleri'n'i, Ce-nab'ı Hak'ın ş'ek'ik ve rah'ib es'mal h'üs'nas'ının m'ü'tes'na tecelli'yatını mü'ş'ah'has o'la-rak idrak et'tim. Onun nuran'i y'üzünden ş'ık, müb'rek ru-han'iyetinden teravat, a'şk ve ener'ji yolundan ü'm' ve se'v'k aldım. Fakir ve iden'lik s'onsuzluğuna is'aniyorum.

A İMEAN ÇZOL'u Daygulan

IV— Ali İhsan Özöl'a hocamızı hakkında fikirlerini sorduğumuzda bize şöyle cevap verdi:

— Muhterem Hacı Veyişade Hocamız ruhuna ihlas. B'ir haberi. Rengi kara, 'çi doluydu cefa. Ruh'u bulut kaplıda, d'üğünmez o'du kafa. Donar soğuk haberdan, gözden çık'm her b'er' yaz. Dâk'uliyodu yere berab'ir ol'muş sema.

Ayamak'la buld'u'lar gön'ü ancak teselli. Cuma namaz'ına b'ir k'ed'ile etti eda. Ye den göğ'e bu haber dalgası ç'it'i hemam. Yükseldi ark'ından m'is'are'inde sâ'd.

Cumartesi cenaze me'ras'ını yapı'dı. Bu al'aya k'ar'ida b'ir'e're hak v'ük'â'd. Keten reng'inde g'ö't'en ser'ger ind'i yere. Konya h'âk üst'ürde Hüd'aya e't' d'ua.

Kabirde'ki ö'lüler is'ân'lağına m'ü'tâ'ş'ıl. K'im'ir reng'dek' g'ana, y'azar y'ük'e'ş' tenbu. Kurucuydu k'ur'at'ı, m'm, h'at'p, v'elm'ik. (Ul'ah-i med'ar) de d'ind'ir'e' e't'i il'a.

(İsm' H'â'p'i) d'e d'et'ir, had's d'eri okut'u. H'aya ek'ida had' Melebe't' m'ukt'edâ. T'yn'e't, t'yn'ik d'i, y'üm' n'ur'u, g'ü'ç'ü. Can'ı y'edig'ân ç'ö'... b'izim'e b'ahâ.

Atm'd'â'd, us'm'a... yetim'i'ti. K'asım'da Yar'm'ız, sa'at'ine'z, em'ali az b'ir y'â Tab'ata s'at' e're e't'ir ü's'inde d'ur'da. H'ike g'rd'i c'ez'di, hay'âl d'ilde peydâ.

Hayr için h'al'olun'muş y'at'ı'ş'ı b'ev'ed'i. K'ıyav' se'v'âydı, c'âm' y'at'ı'ş'ında es'e. R'uh c'enne't'ân b'ak'ır, b'iz'e g'ül' g'ül' y'üzü. B'ir g'ü'dü s'old'u l'â'k'n b'ak'ır d'â' r'up'ez'e't.

Had' g'ö'nüller e'ğ'ar, ruh'ar g'elm'e ö'v'ül'ü. Fakat Yar'm'b'i Ne t'ar'at'ı'ş'ında b'ir'â'd. H'oca se'v'âğı m'em'man o' maksu'd'a e'ç'i't. Cem'at' m'â'm'm, m'ah'z'ın pe'de t'um'uştu Mevlâ.

O k'al'b'e k'ur'muş'ı em'el se'ban n'ur'dan. G'ö'v'ür'e' ş'i, y'ür'üy'en ayak ü't'm'er an'la. Anlamak'ın bu s'ırtı me'snevi b'ilmek gerek. Divan'ında aç'mış'ı bu es'arın Mevlâ'd.

Dedi ben ö'lüğümd'e aramayın 'op'rak'ta. E'v'iy'a g'ön'ündeyim, d'ri d'ri'ye se'az. D'osta k'ıyav'ı'ş'ında s'ak'n m'â'em yap'mayın. İsh'ar g'ö'dum'mı edin odur m'ü'te'ba.

Had'i is'mi tecelli e'yilese, k'im'dir Meb'di. Kö'ler arar bul'maz'm, O e'yile'm'i il'â. İ'm'n g'üneş'i b'â's'a, âlem t'utar m'â'm'at. Z'ind'an ol'muş'a c'ihan hay'at s'â'ner se'rap'a.

Rahme't'enillâle'm'n g'üneş'leri'n g'üneş'i. Dö'ner peyk'i d'âim'ler d'ur'a s'â'ner bu d'üny'a. M'üm'n'ler ö'l'm'e g'ö'ç'er, b'ir ev'den baş'ka e're. Ehl-i d'üny'aya bu s'ur, h'al'ol'm'ad'ık b'ir d'â'd.

Bir z'errey'di, s'ub'üv'et g'üneş'inde b'ir'e'ç'ti. B'ir k'at'ıy'dı denize k'ıyav'ı'ş'ı bu d'â's'a. K'ab'z em'el s'â'm'd'ığı, m'âl'e'y'â d'üny'a s'â'm. Ona y'azar i'ş'er y'op, k'ıms'eden um'ma v'elâ.

Ruh'una «İhsan' ok'u! N'au'm'a sen k'ı'ba. «Az'iz'yy'e' hat'ırlar az'ı ruhu d'âima. Y'ıl 1960, Cuma g'ün beş Ş'ub'ar'a, Ruh'u uç'tu c'enne't'e, h'ük'üm k'erm'a d'i ş'ila.

K'af'a kudret vâh'ite b'ir'e'ç'ti doğ'du t'ar'â. G'itt'i Hacı Veyişade ü's'ad Hacı Mustafa.

SIYASETE KARIŞSAYDI

Enver Şevki Botsalı

Geçenlerde ölen büyük din âlimimiz merhum Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu'nun cenaze merasimindeki büyük izdihamı gören yaşlıca bir zat kabristanda yanındaki ne şunları anlatıyordu:

- Hocanın babası Hacı Veyis Hoca merhumun cenaze töreninde de bundan fazla cemaat olduğunu söylerler. O zaman büyük insan selini geriden seyretmekte olan devrin valisi İzzet Bey demişti:

- Hoca merhum bir de siyasete karışsaydı bu kalabalık ne kadar olurdu acaba?

Ne olacak, bize göre o zaman hoca merhumun cenazesinde belki o cemaatin onda biri, hatta yüzde biri bulunmazdı.

Bu baba oğulların gördükleri sahavet ve doğruluklarına karşı

yapılmışsa, mühim bir kısmı yalnız din âlimi olarak kalmış olmalarına ait olsa gerektir.

Siyaset insanı geçici bir zaman için yükseltebilir amma gün gelir ki; siyasetle yükselen kimse çevresinde siyaset hayatına atılmadan önceki kıymetini dahi bulamaz.

Siyasi meşhurların saltanatlarının ne kadar devam edeceği kestirilemez. İlmin meşhurları ise her iki âlemde de değerlerini daima muhafaza ederler kanaatindeyiz.

Ebediyete intikal eden her iki din âlimimizin huzurlarında her zaman hürmetle eğilmeyi bir borç bilir, oğul ve torunlarının, merhumların bıraktıkları boşluğu doldurmalarını bekleriz. (Öz *Demokrat Konya*, 9 Şubat 1960, s. 2.)

MERHUM HOCA (HACI VEYİSZADE) HACI MUSTAFA (KURUCU) EFENDİ

Afif EVREN
(Ahi Oğullarından)

Konya'nın, tarihi Konya'mızın son aylar içinde iki değerli uzvunu kaybettiğini, pek geç ve teessürle öğrenmiş bulunuyorum. Biri, Konya Barosu'nun mümtaz simalarından Avukat Fuat Anadolu; diğeri pek muhterem, kâmil ve fazıl din âlimlerimizden (Hacı Veyis Efendizade) Hacı Mustafa (Kurucu) Efendi...

Fuat Bey, kendisine saygı ve sevgi duyduğum vefalı ve münevver bir dostum; Hacı Mustafa Efendi ise, hem baba evinin bulunduğu (Durak Fakih) mahallesinde komşum, hem de hısımlımdı.

Mustafa Efendi, daha ben ilk tahsil çağına girdiğim anlarda mahallemizin sakinleri, büyükleri arasında, kendilerine derin bir saygı ve hayranlık duyduğum ilk şahsiyettir.

O gelip geçerken, mevzun ve nurani simasındaki tabii ve sıcak tebessümüyle kalplere ferahlık ve aydınlık verir; kadirşinaslığı büyük tevazuu ile hürmet ve muhabbeti celbederdi. İçleri güler gözlerindeki zekâ lem'alarında, ruhi necabet ve asaletinin, kalbi rikkat ve şefkatinin toplanmış olduğunu, henüz çocukken görür gibi olurdum. Büyüdükçe anladım ki, muhterem hoca efendimiz, duyguları, düşünceleri, sözleri ve amelleriyle bir fazilet ve kemal numunesi, bir iman ve irşat meşalesidir.

Benim aile büyüklerim, rahmetli Mustafa Efendi'nin peder-i muhteremleri Hacı Veyis Efendi hazretlerinin de kemal mertebesini bul-

muş, daniş ve fazıl bir zat, büyük bir din âlimi, yüksek ahlaklı bir şahsiyet olduğunu söylerlerdi. Mahdumları Mustafa Efendi'nin de hem fıtraten ve irsen, hem de fikren ve ilmen, nefsinde o yüksek meziyet, haslet ve vasıfları cemeylemiş bulunduğundan şüphe edilemezdi. Bu itibarla baba ve oğul; bu iki büyük abit ve zahit, Hak ve iman yolundaki irşat ve seferleriyle manevi bir ulviyete mazhar olmuşlardır.

Hoca Mustafa Efendi'yi altı sene evvel gördüğüm zaman bana şu iltifat ve hitapta bulunmuştu:

"- Allah kalemine kuvvet versin!.."

Benim gibi naçiz bir fikir işçisi, mütevazı bir Konyalı "Ahi" için onun ulvi ruhundan, necip kalbinden gelen o temenni, içinde mahfuz, zihninde menkuş olan kıymetli bir hatıradır.

Cenab-ı Hakk'ın bahşettiği büyük emaneti (ruhu) bütün bir ömür boyunca bu merteye temiz tutabilmek; dinî ve içtimai vazifeleri ışıklı bir yolda bu derece feragatle yapabilmek; değişip duran bugünkü dünyevi hadiseler ve cereyanlar içinde bilmem ki kaç kula nasip olmuştur?

Onun (ind-i ilahi)de makbul olan hasbi hizmet ve manevi varlığı önünde hürmetle eğiliyorum.

O, şu kubbede, yalnız hoş bir seda değil, ulvi bir seda bırakıp giden gerçek ve büyük bahtiyarlardan biridir. (Yeni Konya, 3 Mart 1960, s. 2.)

HOCAMIZIN ARDINDAN

Ahmet GÖZÜKARA

Bundan bir hafta önce gözyaşları içinde toprağa verdiği-miz Hacı Veyiszade Hacı Mustafa Kurucu'nun ardından hâlâ gözyaşı döküyoruz. Nasıl dökmeyelim. Bir güneş daha battı, İslam âleminin bir direği daha yıkıldı. Onun gibi ilmiyle amel eden Resulullah'ın yolunda giden Kur'an ahlakıyla hareket eden bir zat daha kolay kolay yetişebilir, yetiştirebilir mi acaba? Bu devirde öylesini bulmak, öylesine rastlamak mümkün

mü? Hocamız:

*"Dehrin ne sâfa var acaba sîm ü zerinde
İnsan bırakır hepsini hîn-i seferinde (Ziya
Paşa)*

demiş ve:

*Âyinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz
Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde.*

*İnsana sadakat yaraşır görse de ikrah
Yardımcısıdır doğruların Hazret-i Allah"*

diyerek yaşamıştı.

Hocamız bütün İslam âleminin derdiyle dertlenir, sevincine ortak olurdu. Herkese yardım etmekten zevk duyar, elinden gelen hiçbir şeyi esirgemezdi. Başkalarının rahatı için kendi rahatından vazgeçer, onların dertlerine deva olmaya çalışır-dı. Ziya Paşa da böyle büyük kimse-ler için:

*"Her akile bir derd bu âlemde mukarrer
Rahat yaşamış var mı gürub-ı ukaladan"*

diyor.

Hocamız ömrünü tam bir sadelik ve insanlık içinde tamamladı. Her canlının bir gün gelip ölmesini emreden ilahi fermana boyun eğdi zaten.

*Halledemediler bu lügazın sırrını kimse
Bin kafilge geçti hükemadan fuzaladan*

*İdrak-i mali bu küçük akla gerekmez
Zira bu terazu o kadar sikleti çekmez*

Evet, bundan bir hafta önce hocamızı kara toprağa verdik. Fakat o ölmedi, rahmet-i Rahman'a kavuştu. Aramızdan ayrılan hocamızın cismidir, ama ruhu daima bizimle beraber.

Allah hocamıza rahmet, bize de onun yüzü suyu hürmetine merhamet etsin. (Öz Demokrat Konya, 12 Şubat 1960, s. 2.)

HACI VEYİSZADE'NİN VEFATI ÜZERİNE ÖĞRENCİLERİNİN İMAM-HATİP OKULU MÜDÜRÜ BEKİR ELAM'LA YAPTIKLARI MÜLAKAT

Kıymetli müdürümüz Sayın Bekir Elam'a şu soruları sorduk:

I- Hocamız Hacı Veyiszade, okulumuz talebelerine nasıl bir ruh ve anlayış verdi? Bunun devam edeceğine inanıyor musunuz?

II- Hoca efendinin pek çok meziyetleri vardır. Size göre en iyi meziyetleri hangisidir?

III- Hoca efendiden nasıl bir ruh ve ışık aldınız? Bunun sizde devam edeceğine inanıyor musunuz?

Ve şu cevapları aldık:

I- Rahmetli tefsir öğretmenimiz Hacı Mustafa Kurucu'nun, birlikte çalıştığımız sekiz sene zarfında öğrencilerine yüksek bir ahlak şuuru, ilim ve vazife aşkı, müspet düşünce ve topluluğa hizmet sevgisi telkin ettiğini daima hayranlıkla müşahade ettim. Bu ulvi ruhun okul havasına daima hâkim olacağına emin bulunmaktayım.

II- Muhterem hocamızın sayılamayacak kadar çok olan yüksek meziyetlerden birisi de, kendisine tevdi edilen vazifenin başarıcısı olmak için, emsalinde pek az tesadüf edilen intibak kabiliyetidir. Bunun içindir ki hocamız her zaman başarılı vazife ifa etmiş büyük ve örnek bir insandır.

III- Muhterem hocamız tam bir insan-ı kâmil, büyük din îlimi, örnek vazifeşinas ve hayırsever bir insandı.

O İmam Hatip Okulunun daima ilim ve İslam müessesesi olarak yücelmesine çalıştı. Bizlerden beklediği aynı gayenin tahakkuku için yorulmadan çalışmamızdı.

Bu ruhun, okulun bütününde devam edeceğine ve daha da kuvvetleneceğine emin bulunmaktayım. (Öz *Demokrat Konya*, 12 Şubat 1960, s. 2.)

Hacı Veyiszade Mustafa Efendinin yetiştirdiği öğrenciler

BÜYÜK KAYBIMIZ H. MUSTAFA KURUCU İÇİN BİR TAZİYE TELGRAFI

İslam âleminin büyük kaybı Hacı Veyiszade Hacı Mustafa Kurucu için yurdun dört köşesinden taziyet telgrafları gelmektedir. Kayseri'den gelen bir telgrafi aşağıya alıyoruz:

Ali Sakallıoğlu

İmam-Hatip Okulu ve Enstitü Binası Yaptırma Cemiyeti Başkanı/Konya

Üfulünü gazetelerden teessürle öğrendiğimiz âlem-i İslam için yeri doldurulmaz büyük kaybınız karşısında dilhun ve ebkem kaldık. Unutulmaz acınızı paylaşıırken şahsınızda bütün Konyalı dindaşlarımıza, merhumun aile efradına arz-ı taziyet eder, makamı Firdevs-i Âlâ olan muhterem hoca efendimize Halık'ımızdan rahmet ve mağfiret, bizler için şefa'at kılmasını dileriz. Kayserili dindaşlarınız ve dernekli arkadaşlarınız adına Müftü Halil Hakkı oğlu Marif Müdürü Hüsnü ve İmam-Hatip Okulu Müdürü Cemal Cebeci, öğretmen, Abdullah Saraçoğlu/Kayseri (*Yeni Konya*, 11 Şubat 1960, s. 1, 2.)

MERSİYE

Âbid-i sâlih ve zâhid mürşid-i erbab-ı din
Vâris-i feyz-i nübüvvet âlim-i şer'-i mübin

Yani Veysi zade el-Hacc-ı Muhammed Mustafa
Rihlet etti bu fenadan mülk-i ukbaya hemin

Ne hazin oldu vedâ-ı âleme bu âlimin
Haşyetinden adeta sarsıldı âfâk u zemin

El çeker kabzından Azrail bu ruh-ı akdesin
Rabbına isal eder mutlak onu "Ruhulemin"

Hürmeten teşrifine eyler kıyam ehl-i naim
Azm-i istikbal eder sükkân-ı Firdevs-i berin

Rabbın ihsanı idi bu rehnüma mü'minlere
Nevbetin itmam edip aldı yine Rabb-i Muin

Mevki-i irşad-ı Bari ta ebed boş kalmasa
Çünkü olmaz değme mürşitten bu rütbe cânîşin

Ahsen-i hulk-i Peygamberden ona mevrusdur
O beşâset o tevazu her kula olmaz rehin

Zail olmaz kalplere nakşettiği envar-ı ışk
Matem eylerse sezadır ta bemahşer mü'minin

Cedbeced âlim ve âbid bir nesep mensubudur
Zikrimiz hep Rahmetullahi aleyhim ecmein

Beş Şubatı bin dokuz yüz altmışıncı salinin
Söyledi Kâzım telehhüfle bu tarih-i hazin

Kâzım KÖROĞLU

(Yeni Konya, 10 Şubat 1960, s. 2)

ARDINDAN

-Merhum Hacı Veysi Zade Mustafa Kurucu
Hoca'mızın mübarek ruhuna-

Sanmayın bir şenlik, âlem var bugün,
Âşıklar yurdunda mâtem var bugün!..
Ecel şerbetini içmiş "Hoca" mız,
Yüzlerde bir keder, elem var bugün!..
Battı Konya'mızın sönmez güneşi,
Kubbe-i Hadrâ'da zulem var bugün!..
Felekler âh eder, âsuman ağlar,
Ellerde bir siyah alem var bugün!..
Sallanıyor arkasından mendiller,
"BÜYÜK MEVLÂNA"ya selam var bugün!..
Hayır işlerine koşardı her an,
Dillerde hayırlı kelimeler var bugün!..
Hicran ateşiyle yanıyor ÖCAL,
Elinde bir kırık kalem var bugün!..

İstanbul-Eyüp; 6-2-1960
Fazlıoğlu Cemâl Oğuz ÖCAL
(Yeni Meram, 17 Şubat 1960, s. 2)

Kaf-ı kudret vahitle birleşti doğdu tarih,
Gitti Hacı Veyiszade üstad Hacı Mustafa.

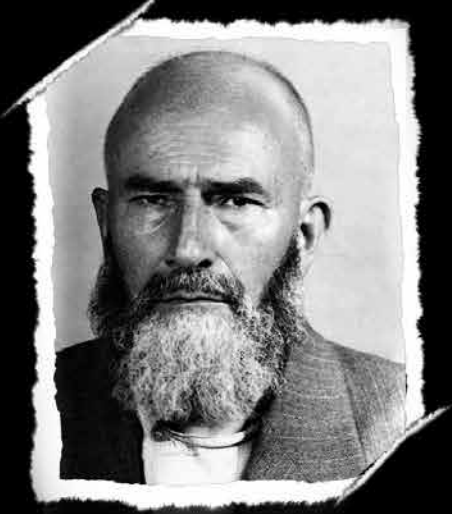
BİR HAFTA ÖNCE

Yıl 1960 Şubat ayının beşi
Esen gam fırtınası keserken her nefesi
Atmosfer çalkalandı, bir matem nağmesiyle
Kubbede öksüz kalan güvercinlerin sesi
Gözler yaşlarla doldu bütün çehreler soluk
Hıçkırıklar boşlukta uçuşup dağılıyor
Nedir halktaki telaş bu nasıl bir heyecan
Niçin herkes durmadan hep niçin ağlıyor
İlmiyle insanların gözlerinde parlayan
Bir nur ki ufuklarda batıyor yanmaksızın
Mühürlenmiş kalpleri bile fethetmiş olan
Bir fatih ki uyuyor artık uyanmaksızın
Bir gün sonra damlası insan olan bir deniz
Duyarak çalkanmıştı bu kayıp haberini
Binlerce omuzun üzerinde giderken
Kazdık kalplerimizde Hoca'nın makberini
Karanlık dünyamızda ilahi bir mum gibi
Bizim için yanmıştı bizim için de bitti
Okul sıralarında yetim yavrular gibi
Ne yazık hepimizi öksüz bırakıp gitti
Ey benim tebessümden bile nasipsiz kalan
Kalender gönülcüğüm ağla hiç gülmeksizin
Çünkü bir hafta önce yelkensiz bir gemiyle
Hocam sefere çıktı bir daha gelmeksizin

M. Emin Bildirici (Öz Demokrat Konya, 12 Şubat 1960, s. 2.)

GÖRMELİYDİN

Neydi Yarab! Neydi o mahşeri kalabalık,
Millet toplanıyor bak meydanda oluk oluk.
Bir miting mi var gene yoksa bugün Konya'da,
Bir ihtilal mı çıktı yoksa gene İslam'da?
Nedir bu? Güler yüze gülmez olmuş millette,
Bir korku hissi mevcut bütün beşeriyette.
Hayır, hayır! Bu miting falan değil, işte bak,
Salah okunuyor, bir cenaze var kalkacak.
Fakat nasıl cenaze bunu anlamak için,
Dur,

- Hemşehrim, bu kadar insan toplanmış niçin?
- Ah kardeşim, hiç sorma
- Söyle, söyle ne oldu?
- Hacı Veyiszade bugün Rabbimize kavuştu!
- Fakat bu nasıl olur, bir yanlışlık olmasın?
- Hayır, kardeşim doğru, kimse yalan salmasın!
- Keşke duymaz olsaydık!

Duydun mu o konuşmayı?
Yarab! O ölmeseydi

- Ah, gene öksüz kaldık!

Gitti... Konyalıların sevdiği adam gitti...
Bitti... Müslümanların yüreğinde kan bitti...
- Fakat millet yapıyor ona son vazifeyi
Allah için, Muhammed aşkı için ne iyi;
Ah hocam, söyle bizi neye bıraktın böyle?
Pazartesi günü ilk ders tesir kim gelecek?
Yoksa bütün günümüz matemle geçecek?
Hayır, hayır, olamaz bu! Sen ölmemeliydin,
Necatını âlem-i İslam'ın görmeliydin!

Halil Haki (Öz Demokrat Konya, 12 Şubat 1960, s. 2.)

